

FINNSAM:s Skansen- och arkivkonferens hösten 1996

Av Maud Wedin, Mora

Söndagen den 24 november

På söndagen var vi ett trettiotal FINNSAM:are som samlades på Skansen under eftermiddagen. Vi började med en guidad visning på Finngården och Birger Nesholen var vår ciceron. Erik från Skansen fungerade som "Nyckelpiga", det vill säga låste upp alla hus och bistod med lyktor och ficklampor. Vi fick en hel del matnyttig information om Skansens Finngård. Birger berättade bland annat att Finngården är en av de äldsta miljöerna på Skansen från tidigt 1900-tal. Det var tänkt att det skulle komma fler hus, men bland annat av utrymmesskäl har det inte blivit så. Byggnaderna som står där, pörtet och bostadsrian, är utvalda för att de ska representera det allra äldsta byggnadsskicket hos finnarna. Birger påpekar att tanken var god, men att man inte automatiskt kan anta att ju mindre och primitivare byggnader är, desto äldre tidsepok representerar de. I många fall uppstod dessa små och primitiva byggnader under fattiga perioder med överbefolkning.

Birger påpekade dock att det är bra att Skansen har lite ovanliga finnmarksbyggnader. Det är bra för mångfalden. Om alla hembygdsgårdar och museer skulle ha exakt likadana byggnader skulle det ge smalare kunskapsbas.

Även om termometern visade på några plusgrader, blev vi lite småfrusna av att stå ute i en och en halv timme. Det kändes skönt att bänka sig på den mysiga 1800-talskrogen Stora Gungan. Vi serverades god husmanskost och kaffe med kaka, även om några av herrarna i sällskapet tyckte att portionerna kunde ha varit lite större. (Men hela Stockholm är fullt av hamburgerbarer, så det ordnade sig i alla fall.)

Efter middagen bänkade vi oss i Replokalen som ligger bakom Sollidenscenen, en jättebra föreläsningssal med overheadapparat och projektorduk. Skansens Agneta Magnusson hade dessutom ordnat läskande clementiner åt oss. Vi inledde med lite allmän information om vad som hänt sedan sist. Vi utbytte nyheter och berättade om vad som var på gång. Gabriel Bladh berättade valda delar ur sin avhandling "Finnskogens landskap och människor under fyra sekler". Det var intressant att få ta del av en kulturgeografiska aspekter på finnbygdstemat. Bl a visade Gabriel hur han har lagt ett tidsgeografiskt perspektiv på sin forskning, där han undersökt hur skogsfinnarna och deras ättlingar ändrat sina strategier beroende på hur förutsättningarna sett ut under olika tidsperioder. Det känns uppfriskande att få finnbygdsämnet beskrivet ur olika perspektiv och med nya "glasögon" på.

Det var trevligt att få välkomna flera deltagare från Skansen också. Vi avslutade med att tacka Skansen som verkligen ställt upp på alla sätt för oss med inträde, nyckelpiga, lokaler, frukt och inte minst ett vänligt mottagande.

Många av deltagarna bor i Stockholm eller passade på att besöka släkt och vänner, så vi var en liten skara som bodde på vandrarhemmet Columbus. Vi hade emellertid trevligt fram på kvällskröken när vi löste de viktiga världsproblemen, som hur vanligt det var med förtak på riorna och andra viktiga spörsmål!

Måndagen den 25 november

På måndagsmorgonen samlades vi på Linnegatan 87 E, där Nordiska museets arkiv och samlingar ligger. Arkivchef Carin Tisell tog emot och hälsade välkommen. Birger Grape hade förberett sig noga och lade verkligen ner sin själ i guidningen. Han hade tillsammans med Lars-Olof Herou och Christer Nilsson förberett vårt besök, så det blev mycket givande. Alla ägnade sedan dagen med liv och lust åt forskning i samlingarna. Vi bröt motvilligt vid halv ett för lunch. Inte ens FINNSAM:are kan leva på enbart arkivkunskaper, även om innehållet är matnyttigt. Fram emot fyra - halv fem var vi emellertid tvungna att runda av. Dagen hade gått fort och vi kände oss långt ifrån klara. Men målsättningen med dagen var ju inte att hitta "allt" på en gång, utan att få en introduktion till samlingarna. Sedan får vi åka tillbaka vid tillfälle och fortsätta letandet.

Vi vill å det varmaste tacka Nordiska Museets arkiv för att ni ställt upp så fint för oss. Arkivet var egentligen stängt och hade öppet enkom för oss FINNSAM:are. En särskild eloge till Birger Grape och hans medhjälpare Gunnar som hade en hektisk dag med alla oss frågvisa och vetgiriga finnbygdsentusiaster.

Sammanfattningsvis hade vi två givande och trevliga dagar i Stockholm. Många deltagare uttryckte önskemål om att vi gör detta till en tradition, att ha en vinterkonferens då vi bland annat besöker något arkiv.